

Sygn. akt III Ca 1739/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 maja 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Okręgowego Leszek Dąbek

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 18 maja 2021 r. w Gliwicach

sprawy z powództwa A. K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zadośćuczynienie i odszkodowanie

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 25 października 2019 r., sygn. akt I C 1244/17

1. prostuje w części wstępnej zaskarżonego wyrok oznaczenie przedmiotu sprawy o tyle, że jest nim zadośćuczynienie i odszkodowanie;

2. uchyla zaskarżony wyrok

a) z apelacji powódki w punkcie 3 w części oddalającej powództwo o zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki odsetek ustawowych za opóźnienie za okres

od dnia 18 lipca 2017r. do dnia 17 lipca 2018r. - od zasądzonych odpowiednio

w punktach 1 i 2 kwot: 3000 zł (trzy tysiące złotych) i 1400 zł (tysiąc czterysta złotych)

b) z apelacji pozwanej w punkcie 2;

c) z obu apelacji w punktach 4 i 5;

- i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Rybniku do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

SSO Leszek Dąbek

Sygn. akt III Ca 1739/19

UZASADNIENIE

Powódka A. K. żądała zasądzenia na jej rzecz od pozwanej (...) S.A. w W. kwoty 5 600 zł z tytułu zadośćuczynienia oraz kwoty 3 153 zł z tytułu zwrotu utraconych dochodów,

wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 18 07 2017r.

oraz o zasądzenie od pozwanej na jej rzecz zwrotu kosztów procesu.

Uzasadniając żądanie twierdziła, że w dniu 6 04 2017r. doszło do wypadku,

w którym doznała obrażeń ciała - przede wszystkim kręgosłupa. Po pobycie w szpitalu, została wypisana do domu, w którym kontynuowała leczenie ambulatoryjne. Odcinek szyjny jej kręgosłupa został unieruchomiony, a ona sama odczuwała bóle i dyskomfort,

które utrudniały jej codzienne funkcjonowanie. Twierdziła, że wskutek wypadku korzystała ze zwolnienia lekarskiego, co skutkowało uzyskaniem przez nią znacznie niższego wynagrodzenia. Kierujący pojazdem, który spowodował wypadek był ubezpieczony u pozwanej. Pozwana odmówiła powódce wypłaty ubezpieczenia.

Pozwana (...) S.A. w W. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz od powódki zwrotu kosztów procesu. Wskazała, że jest ubezpieczycielem pojazdu o innym numerze rejestracyjnym, niż tym wskazanym w pozwie. Zakwestionowała, że powódka wskutek wypadku nie doznała opisywanych przez nią uszkodzeń ciała, a także wysokość dochodzonego roszczenia. Wskazała, że leczenie powódki miało charakter ambulatoryjny i ograniczyło się do kilku wizyt u lekarza na przestrzeni 2 miesięcy. W części roszczenia dotyczącego żądania zwrotu utraconych dochodów wskazała, że przedłożone wyliczenia są bezpodstawne ponieważ opierają się na przychodach, a nie dochodach.

Sąd Rejonowy w Rybniku w wyroku z dnia 25 10 2019r. zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 3 000 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 18 07 2018r. tytułem zadośćuczynienia (pkt 1), „kwotę 1 400 zł tytułem odszkodowania w związku z utraconymi przez powódkę dochodami od dnia 18 07 2018r.” (pkt 2), oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt 3), zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 219 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (pkt 4) oraz nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 800,81 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych (pkt 5).

W ustalonym stanie faktycznym w motywach orzeczenia przywołał regulację art. 822 k.c., 436 k.c., art. 361 § 1 k.c. oraz 445 § 1 k.c. , i ustalił, że odpowiedzialność pozwanej wynika z umowy ubezpieczenia OC sprawcy wypadku. Stwierdził, że wskutek wypadku u pozwanej stwierdzono skrzywienie odcinka szyjnego i lędźwiowego kręgosłupa, a po wypisaniu powódki ze szpitala ta poddała się leczeniu ambulatoryjnemu i pozostawała pod opieką lekarską (odbyła trzy wizyty). Ustalił, że powódka odczuwając lęk przed udziałem w ruchu drogowym, kieruje pojazdem mechanicznym, jednak zaprzestała praktykowania części swoich hobby. Nadto odczuwa bóle i zażywała silne leki przeciwbólowe, co skutkowało trudnościami w czynnościach życia codziennego (w tym korzystała z pomocy męża w pracach domowych). Powódka nie doznała długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, a okres dolegliwości bólowych i związanych z nim skutków stopniowo zmniejszał się, ustając po 2-3 miesiącach; a rokowania co do zdrowia powódki są pomyślne. Sąd I instancji wskazał, że przed zdarzeniem powódka prowadziła działalność gospodarczą w zakresie pośrednictwa handlowego, w związku z tym wystawiała co miesiąc fakturę, a średnia wysokość uzyskiwanych przez nią przychodów w okresie od września 2016r. do marca 2017r. wynosiła 4 683 zł netto. W 2016r. uzyskała dochód w wysokości 35 608 zł, natomiast w 2017r. w wysokości 9 784,44 zł. Po wypadku pozwana zaprzestała prowadzenia opisanej działalności. Sąd ustalił, że przeciętny dochód uzyskiwany przez powódkę w 2016r. oraz w pierwszej połowie 2017r. na kwotę około 3 000 zł miesięcznie. Sąd zważył, że powódka nie wykazała wysokości zasiłku chorobowego uzyskanego w trakcie zwolnienia lekarskiego, wskazując że z urzędu jest mu wiadome, że dla powódki we wskazanym okresie świadczenie ZUS wynosiło 60 zł dziennie (1600 zł miesięcznie). Stan faktyczny ustalił na podstawie opinii biegłego, zeznań powódki oraz jej męża oraz dokumentów wskazanych w treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku.

Powyższe – w ocenie Sądu Rejonowego - przy uwzględnieniu uszczerbku na zdrowiu powódki i jego skutkach uzasadniało zasądzenie na jej rzecz zadośćuczynienia w wysokości 3 000 zł, z tych samych przyczyn uzasadniało to oddalenie powództwa w części dotyczącej zadośćuczynienia w pozostałym zakresie.

Uwzględnił także żądanie pozwu w przedmiocie żądania zwrotu utraconych zarobków do kwoty 1400 zł (3 000 zł – 1600 zł), oddalając powództwo w tej części w pozostałym zakresie.

O kosztach procesu orzekał na mocy regulacji art. 100 k.p.c., a o kosztach sądowych

na zasadzie regulacji art. 102 k.p.c. uznając, że należy obciążyć nimi wyłącznie pozwaną, która bezzasadnie kwestionowała związek przyczynowy pomiędzy wypadkiem a doznaniem uszczerbku przez powódkę.

Orzeczenie zaskarżyły **obie strony**.

Powódka A. K. zaskarżyła wyrok w części oddalającej powództwo co do żądania zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 18 07 2017r. do dnia 17 07 2018r., wnosząc o jego zmianę poprzez zasądzenie od pozwanej na jej rzecz odsetek ustawowych za opóźnienie od zasądzonych kwot począwszy

od dnia 18 07 2017r. w miejsce odsetek zasądzonych od dnia 18 07 2018r.

Ponadto wniosła o zasądzenie od pozwanej na jej rzecz kosztów postępowania odwoławczego.

Zarzuciła, że przy ferowaniu wyroku naruszono regulację art. 233 § 1 k.p.c.

w zw. z art. 481 § 1 i 2 k.c. i art. 817 § 1 k.c. oraz art. 14 ust 1 i 2 ustawy z dnia 22 05 2003r.o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarant-cyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poprzez dowolną,

a nie swobodną ocenę zebranego materiału dowodowego, a w konsekwencji uznanie,

że odsetki za opóźnienie od zasądzonej kwoty należą się powódce dopiero od dnia 18 07 2018 r., w sytuacji gdy pozwana wiedziała o szkodzie już od dnia 20 06 2017 r.,

zaś decyzją z dnia 17 07 2017 r., odmówiła ostatecznie wypłaty należnego powódce świadczenia.

Pozwana (...) **S.A. w W.** zaskarżyła wyrok w części, tj. w zakresie orzeczeń zawartych w punkcie pkt 2. pkt 4

i pkt 5, wnosząc o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa w zaskarżonej części

oraz „orzeczenie o kosztach postępowania w I instancji poprzez ich stosunkowe rozdzielanie między stronami oraz o orzeczenie rozdzielania pomiędzy tonami kosztów sądowych”. „W przypadku nieuwzględnienia powyższego żądania” wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania odwoławczego.

Ponadto wniosła o zasądzenie od powódki na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Zarzuciła przy ferowaniu wyroku naruszono przepisy prawa materialnego i procesowego, tj. regulacje:

a) art. 444 § 1 k.c. w zw. z art. 361 § 1 i 2 k.c. i art. 6 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na błędnym przyjęciu, że wysokość dochodu utraconego przez powódkę w związku z powypadkową niezdolnością do prowadzenia działalności gospodarczej wynosi 1 400 zł, w sytuacji gdy powódka nie udowodniła wysokości tego rodzaju szkody;

b) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez zaniechanie wszechstronnej i bezstronnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i zastąpienie jej oceną dowolną, jednostronną i wybiórczą, przeprowadzoną z naruszeniem reguł logicznego, rozumowania doświadczenia życiowego, które to naruszenie miało wpływ na wynik postępowania albowiem jego wynikiem były błędne ustalenia faktyczne co do wysokości dochodu utraconego przez powódkę w związku z powypadkową niezdolnością do pracy oraz dochodu uzyskanego z tytułu świadczeń z ubezpieczenia społecznego;

c) art. 228 § 2 k.p.c. poprzez niezwrócenie uwagi stronom, na to, że sądowi I instancji z urzędu wiadoma jest wysokość przysługującego powódce zasiłku chorobowego w wymiarze ok. 60 zł za 1 dobę, które to naruszenie miało wpływ na wynik sprawy;

d) art. 102 k.p.c. w zw. z art. 113 ust. 1 u.k.s.c. poprzez bezpodstawne przyjęcie, że w sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek pozwalający na obciążenie pozwanej w całości nieuiszczonymi kosztami sądowymi obejmującymi wynagrodzenie biegłego.

Powódka A. K. wniosła o oddalenie apelacji pozwanej

oraz zasądzenie na jej rzecz od pozwanej zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Pozwana (...) S.A. w W. wniosła o oddalenie apelacji powódki oraz zasądzenie na jej rzecz od powódki zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy w Gliwicach w zarządzeniu z dnia 27 04 2021r. połączył powyższe sprawy do łącznego rozpoznania oraz zarządził rozpoznanie sprawy w postępowaniu odrębnym uproszczonym.

Sąd Odwoławczy zważył, co następuje:

Sąd pierwszej instancji prawidłowo zakwalifikował roszczenia powódki przyjmując, że mają one źródło w reżimie odpowiedzialności deliktowej za szkodę

oraz w postanowieniach umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej łączącej pozwaną z osobą ponoszącą odpowiedzialność za szkodę, lecz wadliwie rozpoznał sprawę.

W toku rozpoznania sprawy nie wyjaśniono bowiem jakiego okresu dotyczy dochodzone roszczenie z tytułu odszkodowania za utracone przez powódkę dochody.

W tym zakresie jest to równoznaczne nie rozpoznaniem istoty w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c. (nie została ona ustalona i co za tym idzie nie została rozpoznana),

co już tylko z tego powodu czyni apelację pozwanej uzasadnioną i w oparciu o zawartą w nim regulację prawną prowadziło do uchylenia zaskarżonego wyroku w punkcie 2

i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Niezależnie od tego poczynione w tej kwestii ustalenia faktyczne nie mają dostatecznej podstawy w zebranych w sprawie materiale dowodowym.

Słusznie bowiem apelacja pozwanej podnosi, że są one oparte na dowolnie przyjętych przez Sąd Rejonowych danych dotyczących stawki zasiłku chorobowego przysługującego powódce za jeden dzień jej niezdolności do pracy (przyjęto 60zł za jeden dzień).

W materiale sprawy brak jest bowiem jakiegokolwiek wiarygodnej informacji dotyczących tego zagadnienia.

Równocześnie z uzasadnienia wyroku wynika, że dokonano tego stosując regulację art. 228 § 2 k.p.c., którą jednak zastosowano wadliwie.

Jak słusznie bowiem zarzuca apelacja pozwanej – wbrew przywołanej regulacji – w toku postępowania nie zwrócono stronom uwagi na możliwość jej zastosowania, co dodatkowo przemawiało za koniecznością uchylenia zaskarżonego wyroku we wskazanym powyżej zakresie i przekazania w tej części sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Ponadto w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku nie zamieszczono jakiegokolwiek oceny prawnej związanej z zaskarżonym przez powódkę rozstrzygnięciem o odsetkach za opóźnienie się pozwanej w spełnieniu dochodzonych świadczeń głównych.

Powoduje to, że w tej części zaskarżone nie może zostać poddane kontroli instancyjnej (nie wiadomo dlaczego tak orzeczono).

Czyni to apelację pozwanej uzasadnioną i w oparciu o regulację zawartą

w art. 386 § 4 k.p.c. prowadziło do uchylecia w tej części zaskarżonego orzeczenia

i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Reasumując z podanych względów orzeczono jak w sentencji w oparciu

o przywołaną powyżej regulację prawną.

Sąd Rejonowy rozpoznając ponownie sprawę uwzględni zawartą powyżej ocenę prawną i zobowiąże powódkę do sprecyzowania powództwa poprzez podanie okresu jakiego dotyczy jej roszczenie o zapłatę odszkodowania z tytułu utraconych przez nią dochodów.

Następnie o ile powódka nie zgłosi wniosków dowodowych dotyczących wysokości utraconego przez nią wynagrodzenia (jeżeli je zgłosi to je rozpozna,

a dopuszczone dowody przeprowadzi) i ponownie uzna, że w tej kwestii w sprawie ma zastosowanie regulacja art. 228 § 2 k.p.c. zwróci uwagę stronom na możliwość jej zastosowania przy konstruowaniu podstawy faktycznej orzeczenia.

Orzekając ponownie w sprawie zadba o to, żeby wszystkie rozstrzygnięcia -

w tym także dotyczące żądań powódki zasądzenia od pozwanej na jej rzecz odsetek ustawowych za jej opóźnienie w spełnieniu zasądzonych świadczeń – zostały należycie uzasadnione, przez podanie ich podstawy prawnej oraz motywów, którymi kierował się ferując te rozstrzygnięcia.

SSO Leszek Dąbek